ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ FRANCESCO CAPOTORTI ΠΟΥ ΑΝΕΠΤΥΧΘΗΣΑΝ ΣΤΙΣ 29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1981 [1]

Κύριε πρόεδρε,
κύριοι δικαστές,

1. Ἡ παροῦσα προδικαστική ὑπόθεση ἔχει ὡς ἀντικείμενο τήν ἑρμηνεία μιᾶς διατάξεως τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 269/73 τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1973 — περί τῶν λεπτομερειῶν ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τῶν ἐξισωτικῶν ποσῶν «προσχωρήσεως» — ὅπως ἐτροποποιήθη ἀπό τόν κανονισμό 1466/73 τῆς 30ῆς Μαΐου 1973. Ὅπως εἶναι γνωστό, τά ἐξισωτικά ποσά τοῦ εἴδους αὐτοῦ ἐθεσπίσθησαν ἀπό τήν πράξη περί τῶν ὅρων προσχωρήσεως στίς Εὐρωπαϊκές Κοινότητες τοῦ Βασιλείου τῆς Δανίας, τῆς Δημοκρατίας τῆς Ἰρλανδίας καί τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου. Τά ἄρθρα 51 καί 52 τῆς ἐν λόγω πράξεως ἐπέτρεπαν στίς ἀρχές τῆς Κοινότητος νά καθορίζουν τίς τιμές τῶν γεωργικῶν προϊόντων γιά τά νέα Κράτη μέλη, κατά τήν διάρκεια τῆς μεταβατικῆς περιόδου, σέ ἐπίπεδα χαμηλότερα ἀπό τά ἐπίπεδα τῶν κοινῶν τιμῶν. Τό ἄρθρο 55 παράγραφος 1 τῆς πράξεως, προέβλεπε τήν ἐξίσωση τῶν διαφορῶν αὐτῶν μέσω ἑνός συστήματος ἐξισωτικῶν ποσῶν, τά ὁποῖα, στίς συναλλαγές τῶν νέων Κρατῶν μελῶν μεταξύ τους καί μέ τήν Κοινότητα ὑπό τήν ἀρχική της σύνθεση, θά εἰσεπράττοντο ἀπό τό κράτος εἰσαγωγῆς ἤ θά ἐχορηγοῦντο ἀπό τό κράτος ἐξαγωγῆς.

Τά ἐν λόγω ποσά ἐμειώθησαν κατόπιν προοδευτικῶς, κατά τήν διάρκεια τῆς πενταετοῦς μεταβατικῆς περιόδου, ἀκολουθώντας τόν ρυθμό τῆς ἐτησίας προσεγγίσεως μεταξύ τῶν γεωργικῶν τιμῶν πού καθορίζοντο γιά τά νέα Κράτη μέλη καί τῶν κοινῶν τιμῶν πού προσδιορίζοντο κατά τήν ἔναρξη κάθε γεωργικῆς περιόδου.

Τό προοίμιο τοῦ κανονισμοῦ 229/73 τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1973 τοῦ Συμβουλίου, περί τῆς θεσπίσεως τῶν γενικῶν κανόνων τοῦ καθεστῶτος τῶν ἐξισωτικῶν ποσῶν «προσχωρήσεως» στόν τομέα τῶν σιτηρῶν, ἀνέφερε μεταξύ ἄλλων ὅτι σκοπός τους ἦταν νά καταστεῖ δυνατή ἡ ὑπό ἱκανοποιητικές συνθῆκες διακίνηση τῶν προϊόντων μεταξύ δύο Κρατῶν μελῶν πού ἔχουν διαφορετικά ἐπίπεδα τιμῶν. Πρός τοῦτο, ὁ κανονισμός προέβλεπε ὅτι ὁ ἐξαγωγεύς σιτηρῶν ἀπό ἕνα Κράτος μέλος στό ὁποῖο οἱ τιμές ἦταν ὑψηλότερες ἐδικαιοῦτο νά εἰσπράξει ἕνα ἐξισωτικό ποσό, ἐνῶ ὁ εἰσαγωγεύς ἀπό ἕνα Κράτος μέλος μέ χαμηλότερο ἐπίπεδο τιμῶν ὑπεχρεοῦτο νά καταβάλει ἕνα ἐξισωτικό ποσό. Ὅπως εἶχα τήν εὐκαιρία νά παρατηρήσω στίς προτάσεις μου στήν ὑπόθεση 6/78, Union Française de Céréales (Raccolta 1978, σ. 1686), ἡ ὁποία ἀφοροῦσε ἐξαγωγές ἀπό τά ἀρχικά Κράτη μέλη πρός τά νέα Κράτη μέλη (στά ὁποῖα οἱ τιμές τῶν σιτηρῶν ἦταν χαμηλότερες), ἡ λειτουργία τοῦ συστήματος τῶν ἐξισωτικῶν ποσῶν «προσχωρήσεως» ἦταν κατ' οὐσίαν ὁμοια μέ τήν λειτουργία τῶν ἐπιστροφῶν κατά τήν ἐξαγωγή πρός τρίτες χῶρες. Καί στίς δύο περιπτώσεις, πράγματι, ἐπεδιώκετο νά ὑπερνικηθεῖ, μέ τήν χορήγηση μιᾶς ἐνισχύσεως στούς ἐξαγωγεῖς, τό ἐμπόδιο πού συνιστᾶ γιά τίς συναλλαγές τό ὑψηλότερο ἐπίπεδο τῶν τιμῶν στόν κοινοτικό χῶρο σέ σύγκριση πρός τίς τρίτες χῶρες ἤ στόν χῶρο τῆς Κοινότητος ὑπό τήν ἀρχική της σύνθεση σέ σύγκριση πρός τά νέα Κράτη μέλη. Τήν ἴδια λειτουργία ἐξεπλήρωναν βεβαίως τά ἐξισωτικά ποσά πού κατεβάλλοντο στούς ἐξαγωγεῖς κατά

1 — Μετάφραση ἀπό τά ἰταλικά.

τίς συναλλαγές μεταξύ δύο νέων Κρατῶν μελῶν, δάσει τοῦ γεγονότος ὅτι τό ἕνα ἀπό αὐτά (ἡ χώρα ἐξαγωγῆς) εἶχε ὑψηλότερο ἐπίπεδο τιμῶν ἀπό τήν χώρα εἰσαγωγῆς.

Ὅσον ἀφορᾶ τό ὕψος τῶν ἐξισωτικῶν ποσῶν, ἐκεῖνα πού ἐφηρμόζοντο στίς συναλλαγές μεταξύ τῆς Κοινότητος ὑπό τήν ἀρχική της σύνθεση καί ἑνός ἀπό τά νέα Κράτη μέλη ἦταν ἴσα πρός τήν διαφορά μεταξύ τῶν τιμῶν πού εἶχαν καθορισθεῖ ἀπό τά ἁρμόδια κοινοτικά ὄργανα γιά τό οἰκεῖο νέο Κράτος μέλος καί τῶν κοινῶν τιμῶν (ἄρθρο 55 παράγραφος 2 τῆς πράξεως προσχωρήσεως καί ἄρθρο 1 τοῦ ἀνωτέρω κανονισμοῦ 229/73 τοῦ Συμβουλίου). Στίς συναλλαγές μεταξύ τῶν νέων Κρατῶν μελῶν, ὅμως, τά ἐξισωτικά ποσά ἦταν ἴσα πρός τήν διαφορά μεταξύ τῶν ποσῶν πού εἶχαν ἐφαρμογή στίς συναλλαγές μεταξύ καθενός ἀπό τά νέα Κράτη μέλη καί τῆς Κοινότητος ὑπό τήν ἀρχική της σύνθεση (ἄρθρο 55 παράγραφος 3 τῆς πράξεως προσχωρήσεως καί ἄρθρο 3 τοῦ ἀνωτέρω κανονισμοῦ 229/73).

Ἕνα σημεῖο πού δέν πρέπει νά λησμονεῖται στό πλαίσιο τῆς παρούσης ὑποθέσεως, εἶναι ὅτι τό ἄρθρο 6 τοῦ κανονισμοῦ 229/73 ἐπέτρεπε τήν καθιέρωση ἑνός συστήματος προκαθορισμοῦ τοῦ ἐξισωτικοῦ ποσοῦ, ἀνάλογο πρός τό προβλεπόμενο στό πλαίσιο τοῦ συστήματος τῶν εἰσφορῶν κατά τήν εἰσαγωγή καί τῶν ἐπιστροφῶν κατά τήν ἐξαγωγή στίς συναλλαγές μέ τίς τρίτες χῶρες. Ἕνα τέτοιο σύστημα εἰσήγαγε ὁ κανονισμός 3280/73 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 4ης Δεκεμβρίου 1973, ὁ ὁποῖος ὥριζε, μεταξύ ἄλλων, ὅτι τό ἐξισωτικό ποσό ὑπελογίζετο δάσει τοῦ συντελεστοῦ πού ἴσχυε κατά τήν ἡμέρα ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως γιά τήν ἔκδοση τοῦ πιστοποιητικοῦ προκαθορισμοῦ. Ἡ διάρκεια ἰσχύος τοῦ πιστοποιητικοῦ αὐτοῦ ἦταν περιωρισμένη· ἀφ' ἑτέρου, πιστοποιητικό ἐκδοθέν σέ ἕνα ἀπό τά ἀρχικά Κράτη μέλη ἠδύνατο νά χρησιμοποιηθεῖ καί σέ ἕνα ἄλλο ἀπό τά κράτη αὐτά. Γιά τά σιτηρά, προεβλέπετο ἡ ὑποχρεωτική σύσταση ἐγγυήσεως τριῶν λογιστικῶν μονάδων ἀνά τόννο, ἐλευθερουμένης μετά τήν προσαγωγή ἀποδείξεως περί τῆς ἐκπληρώσεως τῶν τελωνειακῶν διατυπώσεων πού προέβλεπε τό ἄρθρο 8 τοῦ κανονισμοῦ 3280/73 καί, σέ περίπτωση ἐξαγωγῆς, τῆς προσθέτου ἀποδείξεως ὅτι τό προϊόν ἐγκατέλειψε τό ἔδαφος τοῦ Κράτους μέλους στό ὁποῖο ἐξεπληρώθησαν οἱ διατυπώσεις αὐτές.

Ὑπογραμμίζω, τέλος, ὅτι, δάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς 269/73, ὅπως ἐτροποποιήθη μέ τόν κανονισμό 1466/73, προϋπόθεση τῆς καταδολῆς τοῦ ἐξισωτικοῦ ποσοῦ στόν ἐξαγωγέα ἦταν καί πάλι ἡ ἀπόδειξη ὅτι τό προϊόν ἐγκατέλειψε τό γεωγραφικό ἔδαφος τοῦ Κράτους μέλους στό ὁποῖο ἔχουν ἐκπληρωθεῖ οἱ τελωνειακές διατυπώσεις ἐξαγωγῆς. Τό γεγονός αὐτό ἔπρεπε νά ἀποδειχθεῖ μέ τήν προσκόμιση τοῦ λεγομένου ἐντύπου ἐλέγχου T 5, τό ὁποῖο ἔπρεπε νά ἔχει θεωρηθεῖ ἀπό τίς ἀρχές τοῦ κράτους προορισμοῦ καί νά φέρει, μεταξύ ἄλλων, τήν ἀκόλουθη δήλωση τοῦ ἐξαγωγέως: «Προοριζόμενο γιά διάθεση στήν κατανάλωση». Ὅπως θά δοῦμε, ὅμως, οἱ διάφορες γλωσσικές ἀποδόσεις τῆς διατάξεως αὐτῆς δέν συμφωνοῦν, ἀπό αὐτή δέ ἀκριδῶς τήν ἀνομοιότητα προέκυψαν οἱ ἀμφιδολίες τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας.

2. Ἔρχομαι τώρα σέ μία σύντομη σύνοψη τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν. Δάσει πιστοποιητικοῦ πού ἐξεδόθη τήν 29η Ἰουλίου 1975 ἀπό τίς δανικές ἀρχές καί ἴσχυε μέχρι τῆς 26ης Σεπτεμδρίου τοῦ ἰδίου ἔτους, ἡ ἑταιρία Töpfer τοῦ Ἀμδούργου — πού ἐπιδίδεται στό διεθνές ἐμπόριο σιτηρῶν — ἐπέτυχε τόν προκαθορισμό ἑνός ἐξισωτικοῦ ποσοῦ «προσχωρήσεως» γιά τήν ἐξαγωγή 5 000 τόννων σίτου, ἀπό τήν Δανία στό

Ἡνωμένο Βασίλειο, μέ συντελεστή 24,05 ΛΜ ἀνά τόννο (ὑπέρ τῆς ἐξαγωγέως ἑταιρίας), κατέθεσε δέ πρός τοῦτο τήν προβλεπομένη ἐγγύηση. Τήν 27η Αὐγούστου τοῦ ἰδίου ἔτους, ἡ ἑταιρία Töpfer ἐπέτυχε ἐξ ἄλλου τόν προκαθορισμό ἀπό τίς βελγικές ἀρχές ἑνός ἐξισωτικοῦ ποσοῦ «προσχωρήσεως» γιά τήν εἰσαγωγή σίτου, προερχομένου ἀπό τήν Δανία καί τό Ἡνωμένο Βασίλειο, σέ ἕνα Κράτος μέλος τῆς Κοινότητος ὑπό τήν ἀρχική της σύνθεση. Τό ποσό αὐτό ἀνήρχετο σέ 2 ΛΜ ἀνά τόννο (εἰς βάρος τῆς εἰσαγωγέως ἑταιρίας). Καί σ' αὐτή τήν περίπτωση κατετέθη ἐπίσης ἐγγύηση.

Τήν 4η Σεπτεμβρίου 1975, ἡ Töpfer συνῆψε μέ τήν ἑταιρία Bremer Rolandmühle τῆς Βρέμης σύμβαση πωλήσεως 1 800 τόννων δανικοῦ σίτου. Τήν 15η Σεπτεμβρίου, ἡ Töpfer ἐπώλησε 1 800 τόννους δανικοῦ σίτου, πρός 63 στερλίνες ἀνά τόννο, στήν ἀγγλική ἑταιρία Dalgety Franklin Ltd τοῦ Norwich, ἀλλά τήν ἑπομένη (16 Σεπτεμβρίου) ἀγόρασε ἐκ νέου ἀπό τήν ἑταιρία αὐτή τό ἴδιο ἐμπόρευμα πρός 66,35 στερλίνες ἀνά τόννο. Ἐν τῷ μεταξύ, μέ τηλετύπημα τῆς 15ης καί τῆς 19ης Σεπτεμβρίου, ἡ Töpfer ἐναύλωσε ἀπό ἕνα ἄγγλο ἐφοπλιστή τρία πλοῖα γιά τή μεταφορά τῆς ἀνωτέρω ποσότητος σίτου ἀπό τήν Δανία καί ἔδωσε τίς ἑξῆς ὁδηγίες: «For destination Lowestoft» — «discharging and reloading into the same vessel» — «final destination: Bremen». Οἱ ἐν λόγω 1 800 τόννοι δανικοῦ σίτου μετεφέρθησαν ἔτσι στό Lowestoft, στό Ἡνωμένο Βασίλειο, ὅπου ἀπετέθησαν, τουλάχιστον ἐν μέρει, σέ σιταποθῆκες τῆς ἑταιρίας Lowestoft Storage Shipping Co μέ ἔξοδα τῆς ἀνωτέρω ἑταιρίας Dalgety Franklin. Ἀμέσως μετά τήν ὁλοκλήρωση τῶν διατυπώσεων εἰσαγωγῆς, ὁ σίτος ἐφορτώθη ἐκ νέου στά ἴδια πλοῖα καί ἐπανεξήχθη πρός Βρέμη.

Προσκομίζοντας τό πιστοποιητικό προκαθορισμοῦ τῆς 29ης Ἰουλίου, ἡ ἑταιρία Töpfer εἰσέπραξε στήν Δανία ἐξισωτικό ποσό ἀνερχόμενο σέ 287 500 δανικές κορῶνες (ἀντίστοιχο πρός 20,62 λογιστικές μονάδες ἀνά τόννο) καί ἐπέτυχε τήν ἐλευθέρωση τῆς καταβληθείσης ἐγγυήσεως. Ἐν συνεχεία, καί μετά τήν ἐκπλήρωση τῶν διατυπώσεων εἰσαγωγῆς στήν Γερμανία, ἡ Töpfer κατέβαλε τό ἐξισωτικό ποσό τῶν 2 λογιστικῶν μονάδων ἀνά τόννο, βάσει τοῦ πιστοποιητικοῦ πού τῆς εἶχε χορηγηθεῖ τήν 27η Αὐγούστου στό Βέλγιο. Ἀλλά στό ἔντυπο πού ἀποκαλεῖται «ἔντυπο ἐλέγχου Τ 5», τό ὁποῖο ἔφερε τήν προσήκουσα θεώρηση τῶν βρετανικῶν ἀρχῶν καί ἐπεδείχθη στίς δανικές ἀρχές, ἡ Töpfer εἶχε δηλώσει ὅτι τό ἐμπόρευμα προωρίζετο γιά διάθεση στήν κατανάλωση στήν Μεγάλη Βρετανία. Ὑπό τό φῶς τῶν περιστατικῶν πού περιεγράφησαν, ἡ δήλωση αὐτή ἀπεδείχθη παραπλανητική, καί γιά τόν λόγο αὐτό ὁ ἁρμόδιος γιά τήν δίωξη ἐγκλημάτων οἰκονομικῆς φύσεως δανός εἰσαγγελεύς, μέ πράξη τῆς 14ης Νοεμβρίου 1979, διετύπωσε κατά τῶν ὑπευθύνων τῆς ἑταιρίας Töpfer τήν κατηγορία ὅτι παρέβησαν τόν νόμο 595, τῆς 22ας Δεκεμβρίου 1972, περί τῆς ἐφαρμογῆς τῶν κανονισμῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος περί κοινῆς ὀργανώσεως τῶν ἀγορῶν τῶν γεωργικῶν προϊόντων, ἐζήτησε δέ νά ὑποχρεωθοῦν οἱ κατηγορούμενοι νά ἀποδώσουν τά ἐξισωτικά ποσά πού εἶχαν εἰσπράξει χωρίς νόμιμη αἰτία.

Κατά τήν διάρκεια τῆς ποινικῆς δίκης, οἱ κατηγορούμενοι παρεδέχθησαν ὅτι, ἤδη πρό τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ ἐμπορεύματος ἀπό τήν Δανία, εἶχε μελετηθεῖ ἡ τελική παράδοσή του σέ πελάτη τῆς ἑταιρίας Töpfer στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία, εἰς ἐκτέλεση τῆς προαναφερθείσης συμβάσεως τῆς 4ης Σεπτεμβρίου 1975. Ὑπεστήριξαν, ὅμως, ὅτι ἀπό ἀπόψεως κοινοτικοῦ δικαίου δέν ὑπῆρχε κώλυμα γιά τήν ἐπανεξαγωγή τοῦ ἐμπορεύματος στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας, μετά τήν θέση του σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία στήν Μεγάλη

Βρετανία. Τό Byret τῆς Κοπεγχάγης, μέ διάταξη τῆς 17ης Ὀκτωβρίου 1980, ἔκρινε ὅτι ἦταν ἀνάγκη νά διαγνωσθεῖ ἡ ἀκριβής ἔννοια τοῦ ἄρθρου 5 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ 269/73 τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅπως ἐτροποποιήθη μέ τόν κανονισμό 1466/73, ἐν ὄψει τῶν διαφορῶν πού ὑφίστανται μεταξύ τῶν διαφόρων γλωσσικῶν ἀποδόσεων, καί ἐν ὄψει τῶν παρατηρήσεων τοῦ εἰσαγγελέως, κατά τόν ὁποῖο ἡ ἐν λόγω διάταξη ἐφηρμόζετο κατά διάφορο τρόπο στά διάφορα Κράτη μέλη. Πρός τοῦτο, βάσει τοῦ ἄρθρου 177 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, τό ἀνωτέρω δικαστήριο ἐζήτησε ἀπό τό Δικαστήριο νά ἐκδώσει προδικαστική ἀπόφαση ἐπί τοῦ ἀκολούθου ἐρωτήματος:

«Δικαιοῦται ἕνα Κράτος μέλος (Α), τό ὁποῖο ἐξέδωσε ἕνα πιστοποιητικό προκαθορισμοῦ ἑνός ἐξισωτικοῦ ποσοῦ προσχωρήσεως γιά τήν ἐξαγωγή σίτου πρός ἕνα ἄλλο Κράτος μέλος (Β), νά ἀρνηθεῖ τήν καταβολή τοῦ ποσοῦ στόν δικαιοῦχο του κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 5, παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς (ΕΟΚ) 269/73, ὅπως ἐτροποποιήθη ἀπό τό ἄρθρο 2 τοῦ κανονισμοῦ ΕΟΚ 1466/73, ὅταν ἀπό τεχνικῆς τελωνειακῆς ἀπόψεως ὁ σίτος ἐτέθη σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία στό κράτος Β, ὁ δέ δικαιοῦχος προσκομίζει τό ἐκδοθέν στό κράτος Β ἔντυπο ἐλέγχου κατά τήν ἔννοια τοῦ κανονισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς (ΕΟΚ) 2315/69, τό ὁποῖο, μεταξύ ἄλλων, φέρει τήν ἔνδειξη «Bestemt til afsaetning til forbrug» (προοριζόμενο γιά διάθεση στήν κατανάλωση) ἤ «Für den freien Verkehr bestimmt», (προοριζόμενο νά τεθεῖ σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία), πλήν ὅμως ὁ σίτος ἐτέθη σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία στό κράτος Β ἀποκλειστικῶς καί μόνο γιά νά ἐπανεξαχθεῖ ἀμέσως μετά πρός ἕνα τρίτο Κράτος μέλος (Γ); Θεωρεῖται ὡς δεδομένο ἐν προκειμένω ὅτι κατά τήν ἐξαγωγή ἀπό τό κράτος Β πρός τό κράτος Γ ἐτηρήθησαν οἱ διατάξεις περί ἐξισωτικῶν ποσῶν προσχωρήσεως.»

3. Στόν πυρήνα τοῦ προβλήματος πού ἐτέθη ἀπό τό παραπέμπον δικαστήριο εὑρίσκεται, συνεπῶς, τό ἄρθρο 5 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ 269/73 τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅπως ἐτροποποιήθη ἀπό τό ἄρθρο 1 (καί ὄχι ἀπό τό ἄρθρο 2, πού ἀναφέρεται ἐκ παραδρομῆς στήν Διάταξη περί παραπομπῆς) τοῦ κανονισμοῦ 1466/73 τῆς Ἐπιτροπῆς. Ὅπως ἤδη ἀνέφερα, τό ἄρθρο αὐτό προσδιορίζει τήν ἀπόδειξη πού πρέπει νά προσαγάγει ὁ ἐνδιαφερόμενος προκειμένου νά τοῦ καταβληθεῖ τό ἐξισωτικό ποσό «προσχωρήσεως»· ἄν αὐτός δέν εἶναι σέ θέση νά τήν προσαγάγει, ἡ καταβολή δέν δύναται νά διενεργηθεῖ. Γιά τόν λόγο αὐτό, εἶμαι τῆς γνώμης ὅτι, προσδιορίζοντας τό μέσο ἀποδείξεως ἀπό τό ὁποῖο ἐξαρτᾶται ἡ καταβολή, ἡ διάταξη αὐτή τάσσει πραγματικές καί εἰδικές προϋποθέσεις γιά τήν ὕπαρξη τοῦ δικαιώματος πρός εἴσπραξη τοῦ ἐξισωτικοῦ ποσοῦ (πρόσθετες προϋποθέσεις τάσσονται σέ ἄλλα ἄρθρα τοῦ ἴδιου κανονισμοῦ· πχ. στό ἄρθρο 7).

Ἡ παράγραφος 2 προβλέπει ἀπόδειξη μέ εὐρύτερο ἀντικείμενο ἀπό ὅ,τι ἡ πρώτη παράγραφος, ὅταν τό ἐξισωτικό ποσό προσαρμόζεται πρός τό ποσό τῶν δασμῶν ἤ εἶναι ὑψηλότερο ἀπό τήν χαμηλότερη ἐπιστροφή κατά τήν ἐξαγωγή πού ἔχει ἐφαρμογή στό οἰκεῖο προϊόν τήν ἡμέρα τῆς ἐξαγωγῆς ἤ τέλος ὅταν ἐφαρμόζεται σέ προϊόν γιά τό ὁποῖο δέν ἔχει προσδιορισθεῖ καμμία ἐπιστροφή. Εἰδικότερα, τό τελευταῖο ἐδάφιο ὁρίζει ποιό ἔγγραφο πρέπει νά προσκομισθεῖ γιά ν' ἀποδειχθεῖ ὅτι, στό Κράτος μέλος τοῦ προορισμοῦ, ἐτηρήθησαν οἱ διατυπώσεις εἰσαγωγῆς καί εἰσεπράχθησαν οἱ δασμοί καί οἱ ἐπιβαρύνσεις ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος. Μετά τήν τροποποίησή του ἀπό τόν κανονισμό 1466/73 τῆς Ἐπιτροπῆς, τό τελευταῖο αὐτό ἐδάφιο ὁρίζει: «Ἡ ἀπόδειξη πού προβλέπεται, στό προηγούμενο ἐδάφιο παρέχεται διά τῆς προσκομίσεως τοῦ ἐντύπου ἐλέγχου πού προβλέπεται στό ἄρθρο 1 τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 2315/69». Ἐξ ἄλλου, τό ἄρθρο 1 τοῦ ἴδιου κανονισμοῦ 1466/73 καθορίζει ποιοί χῶροι τοῦ ἐντύπου ἐλέγχου πρέπει νά συμπληρωθοῦν καί μέ ποιές «εἰδικές ἐνδείξεις», εἰδικότερα δέ (ὑπό στοιχεῖο 6) ὁρίζει:

«τό τετραγωνίδιο 104, μέ διαγραφή τῶν μή ἀναγκαίων ἐνδείξεων καί προσθήκη μιᾶς ἀπό τίς ἀκόλουθες ἐνδείξεις: Destiné à être mis à la consommation; Bestemt til afsætning til forbrug; Für den freien Verkehr bestimmt; intended for entry for home use; Destinato ad essere immesso in consumo; Bestemd om in het vrije verkeer te worden gebracht». Τέλος, τό ἀνωτέρω ἄρθρο 1 προβλέπει ὅτι ἡ ἁρμοδία τελωνειακή ἀρχή τοῦ Κράτους μέλους προορισμοῦ συμπληρώνει τό τετραγωνίδιο «ἔλεγχος χρήσεως καί/ἤ προορισμοῦ» μέ τήν ἔνδειξη τοῦ ποσοῦ τῶν δασμῶν πού πράγματι εἰσεπράχθησαν κατά τόν χρόνο τῆς εἰσαγωγῆς.

Ἡ ἀμφιβολία πού ὡδήγησε τό Byret τῆς Κοπεγχάγης νά ὑποβάλει τό ἐρώτημά του στό Δικαστήριο ἀνάγεται εἰδικῶς στήν ἔνδειξη πού πρέπει νά προστεθεῖ στό τετραγωνίδιο 104 τοῦ ἐντύπου ἐλέγχου. Πράγματι, ἡ ἔνδειξη στήν γαλλική γλώσσα «destiné à être mis à la consommation», μέ τήν ὁποία εἶναι ἀκριβῶς ἰσοδύναμες οἱ ἀντίστοιχες ἐκφράσεις στήν ἀγγλική, τήν δανική καί τήν ἰταλική, σημαίνει ὅτι, κατά τήν δήλωση τοῦ ἐξαγωγέως, τό ἐμπόρευμα προορίζεται γιά διάθεση στό ἐμπόριο στήν χώρα εἰσαγωγῆς. Δηλαδή γιά θέση στήν ἀγορά τῆς χώρας αὐτῆς κατά τρόπο ὥστε νά εἶναι προσιτό στούς ἐγχωρίους καταναλωτές. Ἀντιθέτως, ἡ ἔνδειξη στήν γερμανική γλώσσα «Für den freien Verkehr bestimmt», μέ τήν ὁποία ἀντιστοιχεῖ τό ὁλλανδικό κείμενο, ἑρμηνεύθη ἀπό τούς κατηγορουμένους στήν δανική ποινική δίκη ὡς ἰσοδύναμη πρός τήν ἔκφραση «προοριζόμενο νά τεθεῖ σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία», δηλαδή, κατ' οὐσίαν, προοριζόμενο γιά ἐκτελωνισμό στήν χώρα εἰσαγωγῆς. Εἶναι φανερές οἱ συνέπειες κάθε μιᾶς ἀπό τίς δύο αὐτές διαφορετικές διατυπώσεις ἄν ἑρμηνευθοῦν ὅπως εἶπα: ἡ πρώτη ἐμποδίζει τόν ἐξαγωγέα νά ἀξιώσει τήν καταβολή τοῦ ἐξισωτικοῦ ποσοῦ στήν περίπτωση πού τό ἐμπόρευμα προορίζεται γιά διάθεση στήν κατανάλωση σέ ἀγορά ἄλλη ἀπό τήν ἀγορά τῆς πρώτης χώρας ἐκτελωνισμοῦ· ἡ δεύτερη, ἀντιθέτως, ἐπιτρέπει τήν καταβολή, μέ μόνη προϋπόθεση ὅτι τό ἐμπόρευμα ἔχει ἐκτελωνισθεῖ στήν πρώτη χώρα πρός τήν ὁποία ἐξήχθη.

4. Οἱ κατηγορούμενοι στήν κυρία δίκη ἐτόνισαν, στήν ὑπεράσπισή τους, τήν ἀνάγκη νά ἑρμηνευθεῖ ἡ ἀμφισβητούμενη διάταξη κατά τρόπο ἐνιαῖο καί βάσει ἀντικειμενικῶν κριτηρίων. Ἡ ἀνάγκη εἶναι ἀναμφισβήτητη· ὁδηγεῖ ὅμως σέ ἀποτέλεσμα ἀντίθετο ἀπό ἐκεῖνο πού προσδοκοῦν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἰδιῶτες.

Τό πρῶτο ἐπιχείρημα κατά τῆς ἀπόψεώς τους συνάγεται ἀπό μία περισσότερο προσεκτική ἐξέταση τοῦ γερμανικοῦ κειμένου (καί τοῦ ἀντιστοίχου ὁλλανδικοῦ κειμένου) τοῦ ἄρθρου 5, παράγραφος 2. Ἡ ἀπαίτηση τό προϊόν νά προορίζεται νά τεθεῖ σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία («Für den freien Verkehr bestimmt») στό κράτος εἰσαγωγῆς στό ὁποῖο ἀναφέρεται ὁ προκαθορισμός τοῦ ἐξισωτικοῦ ποσοῦ δέν ἱκανοποιεῖται *ipso facto* μέ τήν διεκπεραίωση τῶν διατυπώσεων τοῦ ἐκτελωνισμοῦ (στήν γερμανική «Abfertigung»), οἱ ὁποῖες ἀποτελοῦν μόνο μία ἀναγκαία προϋπόθεση γιά τήν διάθεση τοῦ προϊόντος στήν ἀγορά τοῦ οἰκείου κράτους. Ἄν δέν πληροῦται μία περαιτέρω προϋπόθεση — ἡ προσφορά στό ἐμπόριο, ἡ προσφορά στούς πιθανούς ἀγοραστές τοῦ κράτους προορισμοῦ ἤ ἡ ὕπαρξη ἑνός ἀγοραστοῦ στόν ὁποῖο παραδίδεται τό ἐμπόρευμα — δέν πραγματοποιεῖται αὐτή καθεαυτή ἡ ἰδέα τῆς *συναλλαγῆς*. Στό σημεῖο αὐτό πρέπει νά ὑπομνησθεῖ ὅτι στήν προκειμένη περίπτωση τήν πώληση τοῦ ἐμπορεύματος πρός τήν ἀγγλική ἐπιχείρηση Dalgety Frankling Ltd. (πού ἐπραγματοποιήθη τήν 15η Σεπτεμβρίου 1975) ἐπακολούθησε τήν ἐπομένη ἡμέρα ἡ ἐκ νέου ἀγορά του ἀπό τήν ἑταιρία Töpfer· μέ τόν τρόπο αὐτό, ὅταν τό ἐμπόρευμα ἔφθασε στόν ἀγγλικό λιμένα τοῦ Lowestoft ἀνῆκε στήν ἐξαγωγέα ἑταιρία.

Ἀπό γενικῆς ἀπόψεως, ἐν τούτοις, πρέπει νά ὑπογραμμισθεῖ ὅτι τό γερμανικό καί τό

όλλανδικό κείμενο εἶναι δυνατό νά ἑρμηνευθοῦν κατά τέτοιο τρόπο, ὥστε νά μή διαφέρουν ἀπό τά κείμενα στίς ἄλλες κοινοτικές γλῶσσες. Τό κοινό στοιχεῖο εἶναι ἡ ἀγορά τοῦ κράτους εἰσαγωγῆς: κατά τήν γνώμη μου, ἡ ἰδέα τοῦ προορισμοῦ γιά τήν ἐγχώρια ἀγορά ἐνυπάρχει σέ ὅλες τίς γλωσσικές ἀποδόσεις καί, συνεπῶς, τό νά ἑρμηνεύεται ἡ φράση «Für den freien Verkehr bestimmt» ὑπό τήν στενή καί τυπική ἔννοια τῆς θέσεως σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία (δηλαδή τοῦ ἐκτελωνισμοῦ) ἰσοδυναμεῖ μέ παρανόηση τοῦ γερμανικοῦ κειμένου. Ἀφ' ἑτέρου, εἶναι προφανές ὅτι, ὅταν δύο ἑρμηνεῖες γιά ἕνα κείμενο σέ μία δεδομένη γλώσσα, πρέπει νά προτιμᾶται ἐκείνη πού προσεγγίζει περισσότερο τά παράλληλα κείμενα σέ ἄλλες γλῶσσες. Ἂς σημειωθεῖ, στήν ἀλληλουχία αὐτή, ὅτι ἡ ἤδη μνημονευθεῖσα ἀνάγκη γιά ἑνιαία ἑρμηνεία καθίσταται ἀκόμα πιό προφανής ἀπό τό γεγονός ὅτι σέ ὅλες τίς γλωσσικές ἀποδόσεις τοῦ κανονισμοῦ 1466/73 τό ὑπό ἐξέταση ἄρθρο παραθέτει τίς ἐνδείξεις σχετικά μέ τόν προορισμό τοῦ προϊόντος σέ ὅλες τίς γλῶσσες τῆς Κοινότητος. Τό γεγονός αὐτό θά ἔπρεπε νά καταστήσει περισσότερο προσεκτικούς τούς ἐνδιαφερομένους, οἱ ὁποῖοι ἐν τούτοις ὑποστηρίζουν ὅτι ἔθεσαν ὡς βάση τῆς συμπεριφορᾶς τους μόνο τό γερμανικό κείμενο, ἑρμηνεύοντάς το κατά τρόπο σύμφωνο πρός τά συμφέροντά τους.

Ὑπέρ τῆς δυνατότητος νά νοηθοῦν τά ἀποκλίνοντα κείμενα κατά τρόπο ἑνιαῖο σηνηγορεῖ καί ἕνα ἄλλο ἐπιχείρημα. Ὁ δικαιολογητικός λόγος τῆς ὑπό συζήτηση διατάξεως διατυπώνεται στήν τετάρτη αἰτιολογική σκέψη τοῦ κανονισμοῦ 269/73 («λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη ὅτι, ὅταν τό ἐξισωτικό ποσό πού χορηγεῖται ἀπό τό Κράτος μέλος ἐξαγωγῆς εἶναι μεγαλύτερο ἀπό τήν ἐπιστροφή κατά τήν ἐξαγωγή πρός τρίτες χῶρες ἤ διορθώνεται βάσει τοῦ ποσοῦ τῶν δασμῶν πού εἰσπράττονται στό Κράτος μέλος εἰσαγωγῆς, εἶναι ἀναγκαῖο, γιά νά ἀποτραποῦν οἱ καταχρήσεις καί γιά νά χορηγεῖται ἀνάλογο ἐξισωτικό ποσό, νά ἀπαιτεῖται ἀπόδειξη τῆς διαθέσεως τοῦ προϊόντος *στήν κατανάλωση τοῦ Κράτους μέλους τοῦ προορισμοῦ*»). Ἐν τούτοις, στό δανικό κείμενο τοῦ κανονισμοῦ 269/73, ἡ διατύπωση τῆς τελευταίας φράσεως τῆς αἰτιολογικῆς αὐτῆς σκέψεως χρησιμοποιεῖ τήν ἔννοια τῆς διαθέσεως στό *ἐλεύθερο ἐμπόριο* τοῦ Κράτους μέλους τοῦ προορισμοῦ· ἐνῶ τό ἄρθρο 1 τοῦ κανονισμοῦ 1146/73, στό δανικό πάντα κείμενο, κάνει λόγο — ὅπως ἀνέφερα προηγουμένως — γιά διάθεση στήν κατανάλωση. Ἡ συνύπαρξη τῶν δύο ἐκφράσεων στό πλαίσιο τῆς ἴδιας γλωσσικῆς ἀποδόσεως ἀποκαλύπτει σαφῶς ὅτι ὁ κοινοτικός νομοθέτης ἀπέδιδε σ' αὐτές τήν ἴδια σημασία. Στήν προκειμένη περίπτωση, οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἔπρεπε νά λάβουν ὑπ' ὄψη τους τό γεγονός αὐτό, δεδομένου ὅτι ἡ αἴτησή τους περί προκαθορισμοῦ τοῦ ἐξισωτικοῦ ποσοῦ εἶχε ἀπευθυνθεῖ πρός τίς δανικές ἀρχές.

5. Πέρα, ὅμως, τῶν γραμματικῶν ἐπιχειρημάτων πού ἐξέθεσα ὥς τώρα, ὑπάρχει, καί ἔχει ἀποφασιστική σημασία, ἕνα συστηματικό ἐπιχείρημα. Ὁλόκληρη ἡ κοινοτική ρύθμιση περί ἐξισωτικῶν ποσῶν «προσχωρήσεως» ἐβασίσθη στό γεγονός ὅτι, ἐπί μία ὡρισμένη χρονική περίοδο, ὑφίσταντο ἀνισότητες στά ἐπίπεδα τιμῶν τῶν γεωργικῶν προϊόντων στίς σχέσεις μεταξύ τοῦ συνόλου τῶν ἀρχικῶν Κρατῶν μελῶν καί κάθε νέου Κράτους μέλους, καθώς καί στίς σχέσεις τῶν νέων Κρατῶν μελῶν μεταξύ τους. Σκοπός τῆς ρυθμίσεως αὐτῆς ἦταν, ὅπως εἴδαμε, νά καταστεῖ δυνατή ἡ ἐλεύθερη διακίνηση τῶν γεωργικῶν προϊόντων ἐντός τῆς Κοινότητος μέσω τῆς ἐξισώσεως αὐτῶν τῶν διαφορῶν στά ἐπίπεδα τῶν τιμῶν. Τό σύστημα συνεπήγετο, ἐπομένως,

τήν σύγκριση, κάθε φορά, δύο ἀγορῶν (τοῦ κράτους ἐξαγωγῆς καί τοῦ κράτους προορισμοῦ), βάσει δέ τῆς συγκρίσεως αὐτῆς προσδιωρίζετο τό ὕψος τοῦ ἐξισωτικοῦ ποσοῦ. Ὑπό τίς συνθῆκες αὐτές, δέν δύναται νά γίνει δεκτό ὅτι ἕνα προϊόν, γιά τό ὁποῖο χορηγεῖται ἕνα ὁρισμένο ἐξισωτικό ποσό λόγω τοῦ χαμηλοτέρου ἐπιπέδου τῶν τιμῶν σέ ἕνα ἄλλο Κράτος μέλος, ἐπιτρέπεται νά ἀποσταλεῖ στό κράτος αὐτό μέ μοναδικό σκοπό τήν ἐκπλήρωση τῶν διατυπώσεων ἐκτελωνισμοῦ καί, ἀμέσως μετά, νά μεταφερθεῖ ἐκ νέου ἀπό τόν ἴδιο ἐξαγωγέα σέ ἕνα τρίτο Κράτος μέλος, χωρίς ποτέ νά διατεθεῖ στήν ἀγορά τοῦ πρώτου κράτους προορισμοῦ. Ἕνα τέτοιο ἐνδεχόμενο (τό ὁποῖο, στήν προκειμένη περίπτωση, ἔγινε πραγματικότης) ἔρχεται σέ κατάδηλη ἀντίθεση μέ τήν «ratio» τῶν μέτρων πού ἐλήφθησαν, ὑπό μορφή ἐξισωτικῶν ποσῶν, πρός ἐνίσχυση τῶν ἐξαγωγέων, δεδομένου ὅτι προϋπόθεση τῶν μέτρων αὐτῶν εἶναι ἡ διάθεση τῶν προϊόντων στήν ἀγορά τοῦ κράτους προορισμοῦ καί ἡ δυσκολία ἀντιμετωπίσεως τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἐγχωρίων παραγωγῶν — οἱ ὁποῖοι εὐνοοῦνται ἀπό τίς χαμηλές τιμές — χωρίς κοινοτική ὑποστήριξη.

Ἁπλουστεύοντας τόν συλλογισμό αὐτό, δύναται νά λεχθεῖ ὅτι τά ἐξισωτικά ποσά ἀποτελοῦν ἕνα διορθωτικό παράγοντα στίς *συναλλαγές* μεταξύ δύο Κρατῶν μελῶν, στά ὁποῖα οἱ τιμές τῆς ἀγορᾶς εὑρίσκονται σέ διαφορετικά ἐπίπεδα. Ἄν, ὅμως, ἕνα κράτος ἐπιλέγεται ἀπό τόν ἐξαγωγέα ὡς σταθμός διαμετακομίσεως καί σύντομης παραμονῆς τῶν ἐμπορευμάτων, ἀποτελεῖ κατάχρηση τῆς γλώσσας νά θεωρεῖται τό κράτος αὐτό ὡς κράτος «προορισμοῦ», δεδομένου ὅτι εἶναι ἄσχετο πρός τήν συγκεκριμένη συναλλαγή, ἡ ὁποία στήν πραγματικότητα διενεργεῖται μεταξύ τοῦ κράτους ἀναχωρήσεως καί τοῦ κράτους τοῦ τελικοῦ προορισμοῦ.

6. Τέλος, δέν πρέπει νά λησμονεῖται ὁ πραγματικός σκοπός τῆς ἑρμηνευομένης διατάξεως. Παρέθεσα ἤδη τό κείμενο τῆς τετάρτης αἰτιολογικῆς σκέψεως τοῦ κανονισμοῦ 269/73, ὅπου μνημονεύονται οἱ σκοποί «νά ἀποτραποῦν οἱ καταχρήσεις» καί «νά χορηγεῖται ἀνάλογο ἐξισωτικό ποσό». Ἡ ἀπόδειξη τῆς διαθέσεως τοῦ προϊόντος πρός κατανάλωση στό κράτος προορισμοῦ, ἐν ὄψει αὐτῶν ἀκριβῶς τῶν σκοπῶν ἐπιτάσσεται. Ἀλλά σέ μία περίπτωση ὅπως ἡ ἐπίδικη ὑπάρχει προφανής κατάχρηση: γιά μία ποσότητα δανικοῦ σίτου μέ προορισμό τήν Γερμανία (ὅπως ἀποδεικνύουν τόσο ἡ σύμβαση τῆς 4ης Σεπτεμβρίου 1975 μεταξύ τῶν ἐπιχειρήσεων Töpfer καί Bremer Rolandmühle, ὅσο καί οἱ ὁδηγίες πού ἐδόθησαν στούς κυβερνῆτες τῶν πλοίων πού ἐχρησιμοποιήθησαν γιά τήν μεταφορά), ὁ ἐξαγωγεύς ἐκανόνισε μία σύντομη παραμονή τοῦ ἐμπορεύματος στήν Ἀγγλία μέ μοναδικό σκοπό τήν εἴσπραξη τοῦ ἐξισωτικοῦ ποσοῦ. Μέ γενικούς ὅρους, δέν χωρεῖ ἀμφιβολία ὅτι ἀποτελεῖ καταστρατήγηση μία καθαρῶς κερδοσκοπική ἐνέργεια τοῦ ἐξαγωγέως, κατά τήν ὁποία ἡ θέση τῶν ἐμπορευμάτων στό ἐλεύθερο ἐμπόριο τοῦ Κράτους μέλους ὅπου παραμένει ἐπί σύντομο χρόνο τό ἐμπόρευμα περιορίζεται στίς διατυπώσεις ἐκτελωνισμοῦ. Ἂς προστεθεῖ ὅτι εἶναι ἀπολύτως δυσανάλογο, ὡς ὑπερβολικό, ἕνα ἐξισωτικό ποσό πού ὑπολογίζεται βάσει τῆς διαθέσεως προϊόντος στήν ἀγορά ἑνός Κράτους μέλους (ἐν προκειμένῳ, τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου) ὅταν τό ποσό αὐτό καταβάλλεται σέ πρόσωπο πού ἐξάγει πράγματι τό προϊόν σέ ἕνα ἄλλο Κράτος μέλος (ἐν προκειμένῳ, στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία).

Ὁ συνήγορος τῶν ἐνδιαφερομένων ἰδιωτῶν ἀντέταξε ὅτι οἱ μεταγενέστερες διελεύσεις συνόρων ἀπό τό ἐξαγόμενο προϊόν εἶναι ἄσχετες πρός τήν ἐμπορική πράξη γιά τήν ὁποία χορηγεῖται τό ἐξισωτικό ποσό καί ὅτι δέν πρέπει νά ἀποδίδεται σημασία στήν γνώση, ἐκ μέρους τοῦ ἐξαγωγέως, τοῦ γεγονότος ὅτι τά ἐμπορεύματα προορίζονται

γιά ἐπανεξαγωγή πρός ἕνα ἄλλο Κράτος μέλος· ὑπεστήριξε, ἐπίσης, ὅτι οἱ προθέσεις τοῦ ἐξαγωγέως ἤ τά ὑποκειμενικά κίνητρά του δέν δύνανται νά ἔχουν ἐπιρροή στήν ἐφαρμογή τοῦ συστήματος. Οἱ ἰσχυρισμοί αὐτοί στεροῦνται προφανῶς ἐρείσματος σέ μία περίπτωση, ὅπως ἡ παροῦσα, κατά τήν ὁποία ὁ ἴδιος ἐξαγωγεύς, στό πλαίσιο μιᾶς κατ' οὐσίαν ἑνιαίας ἐμπορικῆς πράξεως, μετέφερε τά ἐμπορικῆς πράξεως, μετέφερε τά ἐμπορεύματα σέ ἕνα Κράτος μέλος ἀποκλειστικῶς καί μόνο πρός ἐκτελωνισμό, ἐνῶ εἶχε ἤδη συνάψει σύμβαση πωλήσεώς τους πρός ἐπιχείρηση ἄλλου Κράτους μέλους καί εἶχε κανονίσει τήν περαιτέρω μεταφορά τους στό τελευταῖο αὐτό κράτος. Ὑποστηρίζω ὅμως ὅτι ἀκόμα καί ἄν ὁ κερδοσκοπικός ἑλιγμός εἶχε σχεδιασθεῖ κατά διαφορετικό τρόπο — ἄν, πχ., ἐμεσολαβοῦσε ἕνας ἀγοραστής στήν χώρα τοῦ πρώτου περιορισμοῦ, ἐνεργῶν γιά λογαριασμό τοῦ ἐξαγωγέως, ἡ κοινοτική ρύθμιση περί ἐξισωτικῶν ποσῶν θά ἐπέτρεπε τήν διαπίστωση τῆς ὑπάρξεως ἤ μή καταχρηστικῆς ἀσκήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐξαγωγέως. Πράγματι, ἐνῶ εἶναι ἀληθινό ὅτι ἡ διάθεση τοῦ προϊόντος στήν ἀγορά τοῦ κράτους προορισμοῦ δέν δύνανται νά ἀποκλείσει μεταγενέστερες συναλλαγές, ἀκόμη καί στίς ἀγορές ἄλλων κρατῶν, εἶναι ἐπίσης ἀληθινό ὅτι ὁ ἐξαγωγεύς πού λαμβάνει ἐξισωτικά ποσά πρέπει νά παραμείνει πράγματι ἄσχετος πρός τίς μεταγενέστερες διακινήσεις πρός ἄλλα Κράτη μέλη τῶν ἐμπορευμάτων πού ἐξήγαγε. Ἡ ἁπλή γνώση του τῶν διακινήσεων αὐτῶν δέν ἔχει βεβαίως σημασία, ἀλλά ἡ πρόθεσή του νά ἀντλήσει κέρδη ἀπό τίς τεχνικές ἀτέλειες τοῦ συστήματος τῶν ἐνισχύσεων, ὅταν ἡ πρόθεση αὐτή πραγματώνεται, παραβιάζει ἀναμφιβόλως τήν γενική ἀρχή τῆς καλῆς πίστεως καί συνιστᾶ ἀπαγορευομένη κατάχρηση.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ, τέλος, νά παρατηρήσω, ἐπί τοῦ θέματος τῶν τεχνικῶν ἀτελειῶν τοῦ συστήματος, ὅτι εἶναι δύσκολο νά ἐξηγηθεῖ πῶς εἶναι δυνατό νά ὑπάρχει μία τόσο αἰσθητή διαφορά μεταξύ τοῦ ἐξισωτικοῦ ποσοῦ πού ἐπέτυχε νά λάβει ὁ ἐξαγωγεύς μέσω τῆς σύντομης διατηρήσεως τοῦ δανικοῦ σίτου στήν Μεγάλη Βρετανία, πρίν τό μεταφέρει στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία, καί τοῦ ἐξισωτικοῦ ποσοῦ πού θά ἐλάμβανε ἄν ἀπέστελλε κατ' εὐθείαν τό ἴδιο ἐμπόρευμα ἀπό τήν Δανία στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία. Τίθεται τό ἐρώτημα ἄν τεχνικές ἀτέλειες τοῦ εἴδους αὐτοῦ εἶναι πράγματι ἀναπόφευκτες! Ἐκεῖνο πού εἶναι βέβαιο εἶναι ὅτι μία μεγαλύτερη ἐπιμέλεια κατά τήν σύνταξη τοῦ κανονισμοῦ 1466/73 καί κατά τόν συντονισμό τῶν κειμένων στίς διάφορες γλῶσσες θά ἀπέτρεπε τουλάχιστον μία ἄλλη ἀτέλεια (νομοτεχνικῆς φύσεως), ἁπλουστεύοντας μέ τόν τρόπο αὐτό τό ἔργο τῶν ἑρμηνευτῶν.

7. Βάσει τῶν ἀνωτέρω σκέψεων, προτείνω νά ἀπαντήσει τό Δικαστήριο στό προδικαστικό ἐρώτημα πού τοῦ ὑπέβαλε τό Byret τῆς Κοπεγχάγης μέ διάταξη τῆς 17ης Ὀκτωβρίου 1980 ὅτι τό ἄρθρο 5 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 269/73 τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅπως ἐτροποποιήθη ἀπό τό ἄρθρο 1 τοῦ κανονισμοῦ 1466/73, πρέπει νά ἑρμηνευθεῖ κατά τήν ἔννοια ὅτι ὁ ἐξαγωγεύς ὁ ὁποῖος ἀποστέλλει σέ ἕνα νέο Κράτος μέλος γεωργικά προϊόντα προερχόμενα ἀπό ἕνα ἄλλο Κράτος μέλος στό ὁποῖο οἱ τιμές εἶναι ὑψηλότερες δέν δύναται νά ἀξιώσει τήν καταβολή ἐξισωτικῶν ποσῶν «προσχωρήσεως» ἄν τόν ἐκτελωνισμό τοῦ ἐμπορεύματος δέν ἀκολουθήσει ἡ πραγματική διάθεσή του στήν ἀγορά τοῦ κράτους εἰσαγωγῆς ἀλλά, ἀπεναντίας, τό ἐμπόρευμα ἐπανεξαχθεῖ ἀμέσως μετά τόν ἐκτελωνισμό πρός ἕνα τρίτο Κράτος μέλος ἀπό τόν ἴδιο ἐπιχειρηματία.